

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2016	CONVOCATORIA: JULIO 2016
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREM DE L'EXAMEN: L'alumne/a contestarà, dins de l'opció que trie, les **quatre** qüestions sobre el text de l'autor que ha treballat en classe.

1ª qüestió: 2 punts; 2ª qüestió: 2 punts; 3ª qüestió: 5 punts; 4ª qüestió: 1 punt.

OPCIÓ PRIMERA
TEXT I

- 1 —De bell nou, vaig fer jo, has oblidat, amic, que això no importa a la llei, que hi hagi un tipus de gent
2 a la ciutat que visqui d'allò més bé, sinó que s'aplica a aconseguir que sigui així, pertot, a la ciutat,
3 ajuntant amb harmonia els ciutadans, convencent-los i a la força fent que tothom faci partícips els
4 altres del servei que és capaç d'oferir al comú; i ella mateixa, la llei, fent-ne, d'homes així, en la ciutat
5 no per a deixar que cada un es giri cap a on vulgui sinó per a servir-se d'ells, ella, de cara a tenir ben
6 lligada tota la ciutat.
- 7 —És ver, va dir, me n'havia oblidat.
- 8 —I ara, Glaucó, fixa't, vaig dir, que no serem injustos amb els que hi ha entre nosaltres que estimen la
9 saviesa sinó que és just el que els direm, forçant-los a tenir cura dels altres i a vigilar-los. Perquè els
10 direm que ja és natural que els que hi ha com ells a les altres ciutats no participin en els treballs de les
11 seves, car es fan ells mateixos i no per voluntat de l'organització de la ciutat en cadascuna, i és just
12 que qui és per ell mateix i no deu a ningú la seva criança no tingui en l'ànim retribuir a ningú pel
13 relatiu a la seva criança. A vosaltres, en canvi, nosaltres, per a vosaltres mateixos i per a la resta de la
14 ciutat, us hem engendrat com a cabdills i reis d'un rusc, havent-vos educat més bé i més a fons que no
15 ho estan aquells altres, i més capaços de participar en totes dues coses. Heu de baixar, doncs, cadascú
16 amb la seva part, a la casa dels altres i avesar-vos a contemplar d'ombrívol; un cop avesats hi veureu
17 mil vegades més bé que els d'allí i sabreu, cada imatge, què és i de què, donat que ja heu vist el ver en
18 allò que respecta tant al bell com al just com al bo. I així la nostra i vostra ciutat viurà en aquest món
19 d'aquí baix i no en el dels somnis, que és on ara viuen la major part de ciutats sota uns homes que
20 lluiten amb ombres els uns contra els altres i s'aixequen per haver el govern, com si fos un gran bé. I
21 la veritat és aquesta: en la ciutat en què menys desitgin governar els que hagin de fer-ho, forçosament
22 s'hi ha de viure millor i sense alçaments, ben al contrari de la que tingui uns governants que ho
23 desitgin.

PLATÓ, *La República*, 519e.-520d. (Traducció de Carles Miralles)

QÜESTIONS:

- 1^a. Sintetitzes les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2^a. Definix els termes relacionats "llei" i "Estat", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3^a. Redacció: *La teoria de les idees i la Idea de Bé*.
- 4^a. Comenta breuement qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que judges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT II

1 Adquirim virtuts si abans les hem practicades, com també ocorre en el cas de la resta d'arts. En efecte,
2 aprenem fent el que cal fer per aprendre, com ara un es fa constructor construint cases i citarista tocant
3 la cítara. D'aquesta manera, doncs, ens fem justos duent a terme actes de justícia, prudents amb actes
4 de prudència, valents amb actes de valentia. Açò també ho testimonia el que ocorre en les ciutats. En
5 efecte, els legisladors, en dotar de costums els ciutadans els fan bons; aquesta és la voluntat de tot
6 legislador, però tots aquells que no ho fan bé s'equivoquen en la seua tasca i és en açò en el que es
7 diferencia una forma de govern d'una altra, una bona d'una dolenta. A més, és a partir de les mateixes
8 accions i mitjançant els mateixos actes com s'origina i es corromp tota virtut i de manera similar
9 també tot art. En efecte, tocant la cítara es fan els citaristes, els bons i els dolents. I tant els
10 constructors de cases com tots els restants artesans representen una situació anàloga, ja que és per
11 construir bones cases que seran bons constructors de cases, i per construir-ne de dolentes que seran
12 dolents. I és que si no fóra així, no hi hauria cap necessitat d'una persona que volguera ensenyar, sinó
13 que tots naixerien essent bons o dolents. Certament, també és així en el cas de les virtuts. En efecte,
14 segons com actuen en els contractes comercials amb les persones, ens fem uns justos, altres injustos, i
15 segons com actuem en les situacions de perill i si ens acostumem a tenir por o a ser temeraris, ens fem
16 uns valents, altres covards. De manera similar ocorre amb els actes que tenen a veure amb els apetits
17 corporals i amb els impulsos. I és que uns ens fan temperats i plàcids, altres desenfrenats i irascibles,
18 els uns per comportar-se de manera temperada i plàcida en situacions d'aquest tipus, els altres per fer-
19 ho de manera desenfrenada i irascible en situacions d'aquest altre tipus. En una paraula, les
20 disposicions [*hàbits*] procedeixen dels actes que se'ls assemblen. Per això cal que realitzem actes
21 d'una determinada qualitat, ja que segons les diferències entre aquest actes segueixen unes
22 determinades disposicions [*hàbits*]. En conseqüència, no afecta en poc el fet de prendre de ben jove
23 uns costums o uns altres, sinó moltíssim, o, millor dit, totalment.

ARISTÒTIL, *Ètica a Nicòmac*, II, 1103a.- 1103b. (Traducció de Carles Monzó)

QÜESTIONS:

- 1^a. Sintetitzo les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2^a. Definix el terme "**disposició [*hàbit*]**", partint de la informació oferta pel text i completant-la amb els coneixements que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3^a. Redacció: ***El model moral: l'home excel·lent.***
- 4^a. Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2016	CONVOCATORIA: JULIO 2016
Assignatura: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA	Asignatura: HISTORIA DE LA FILOSOFÍA

BAREMO DEL EXAMEN: El/la alumno/a contestará, dentro de la opción que elija, las **cuatro** cuestiones sobre el texto del autor que ha trabajado en clase.

1ª cuestión: 2 puntos; 2ª cuestión: 2 puntos; 3ª cuestión: 5 puntos; 4ª cuestión: 1 punto

OPCIÓN PRIMERA

TEXTO I

1 —Te has vuelto a olvidar, querido amigo —dije—, de que a la ley no le interesa nada que haya en la
2 ciudad una clase que goce de particular felicidad, sino que se esfuerza por que ello le suceda a la ciudad
3 entera, y por eso introduce armonía entre los ciudadanos por medio de la persuasión o de la fuerza, hace
4 que unos hagan a otros partícipes de los beneficios con que cada cual pueda ser útil a la comunidad, y
5 ella misma forma en la ciudad hombres de esa clase, pero no para dejarles que cada uno se vuelva hacia
6 donde quiera, sino para usar ella misma de ellos con miras a la unificación del Estado.

7 —Es verdad —dijo—. Me olvidé de ello.

8 —Pues ahora —dije— observa, ¡Oh, Glaucón!, que tampoco vamos a perjudicar a los filósofos que
9 haya entre nosotros, sino a obligarles, con palabras razonables, a que se cuiden de los demás y les
10 protejan. Les diremos que es natural que las gentes tales que haya en las demás ciudades no participen
11 de los trabajos de ellas, porque se forman solos, contra la voluntad de sus respectivos gobiernos, y
12 cuando alguien se forma solo y no debe a nadie su crianza, es justo que tampoco se preocupe de
13 reintegrar a nadie el importe de ella. Pero a vosotros os hemos engendrado nosotros, para vosotros
14 mismos y para el resto de la ciudad, en calidad de jefes y reyes, como los de las colmenas, mejor y más
15 completamente educados que aquéllos, y más capaces, por tanto, de participar de ambos aspectos.
16 Tenéis, pues, que ir bajando uno tras otro a la vivienda de los demás y acostumbraros a ver en la
17 oscuridad. Una vez acostumbrados, veréis infinitamente mejor que los de allí y conoceréis lo que es
18 cada imagen y de qué lo es, porque habréis visto ya la verdad con respecto a lo bello y a lo justo y a lo
19 bueno. Y así, la ciudad nuestra y vuestra vivirá a la luz del día, y no entre sueños, como viven ahora la
20 mayor parte de ellas por obra de quienes luchan unos con otros por vanas sombras o se disputan el
21 mando como si éste fuera algún gran bien. Mas la verdad es, creo yo, lo siguiente: la ciudad en que
22 estén menos ansiosos por ser gobernantes quienes hayan de serlo, ésa ha de ser forzosamente la que
23 viva mejor y con menos disensiones que ninguna; y la que tenga otra clase de gobernantes, de modo
24 distinto.

PLATÓN, *La República*, 519e.-520d. (Traducción de José María Pabón y Manuel Fernández Galiano)

CUESTIONES:

- 1ª.- Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2ª. Define los términos relacionados “ley” y “Estado”, partiendo de la información que ofrece el texto y complétala con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor.
- 3ª. Redacción: **La teoría de las Ideas y la Idea de Bien.**
- 4ª. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.

TEXTO II

1 [...] en cambio, adquirimos las virtudes mediante el ejercicio previo, como en el caso de las demás
2 artes: pues lo que hay que hacer después de haber aprendido, lo aprendemos haciéndolo; por ejemplo,
3 nos hacemos constructores construyendo casas y citaristas tocando la cítara. Así también practicando la
4 justicia, nos hacemos justos, practicando la templanza, templados, y practicando la fortaleza, fuertes.
5 Prueba de ello es lo que ocurre en las ciudades: los legisladores hacen buenos a los ciudadanos
6 haciéndoles adquirir costumbres, y ésta es la voluntad de todo legislador, todos los que no lo hacen bien
7 yerran, y en esto se distingue un régimen de otro, el bueno del malo. Además, las mismas causas y
8 medios producen toda virtud y la destruyen, lo mismo que las artes: pues tocando la cítara se hacen
9 tanto los buenos como los malos citaristas; y análogamente los constructores de casas y todos los
10 demás: construyendo bien serán buenos constructores y construyendo mal, malos. Si no fuera así, no
11 habría ninguna necesidad de maestros, sino que todos serían de nacimiento buenos o malos. Y lo
12 mismo ocurre con las virtudes: es nuestra actuación en nuestras transacciones con los demás hombres
13 lo que nos hace a unos justos y a otros injustos, y nuestra actuación en los peligros y la habituación a
14 tener miedo o ánimo lo que nos hace a unos valientes y a otros cobardes; y lo mismo ocurre con los
15 apetitos y la ira: unos se vuelven moderados y apacibles y otros desenfrenados e iracundos, los unos por
16 haberse comportado así en estas materias, y los otros de otro modo. En una palabra, los hábitos se
17 engendran por operaciones semejantes. De ahí la necesidad de realizar cierta clase de acciones, puesto
18 que a sus diferencias corresponderán los hábitos. No tiene, por consiguiente, poca importancia el
19 adquirir desde jóvenes tales o cuales hábitos, sino muchísima, o mejor dicho, total.

ARISTÓTELES, *Ética a Nicómaco*, II, 1103a-1103b. (Traducción de María Araujo y Julián Marías)

CUESTIONES:

- 1ª. Sintetiza las ideas del texto mostrando en tu resumen la estructura argumentativa o expositiva desarrollada por el autor.
- 2ª. Define el término “**hábito**”, partiendo de la información ofrecida por el texto y completándola con los conocimientos que tengas de la filosofía del autor.
- 3ª. Redacción: ***El modelo moral: el hombre excelente.***
- 4ª. Comenta brevemente cualquier aspecto del pensamiento del autor del texto que juzgues importante en alguno de estos sentidos: por su relación con otros filósofos, con los hechos históricos relevantes (especialmente si son coetáneos del autor o tienen relación con su vida) o con rasgos significativos del mundo contemporáneo.